

Posudek vedoucího diplomové práce

Šárka Bušková: *Příspěvek ke studiu postavení žen v rodině a ve společnosti ve viktoriánské éře*, Praha 2007, 104 stran.

Je nepochybné, že si Šárka Bušková zvolila velmi náročné téma, jemuž se česká historiografie dosud takřka vůbec nevěnovala. Již v tomto smyslu představuje její práce, vycházející ze studia rozsáhlé, především anglosaské odborné literatury, velký přínos.

Autorka v zásadě neponechala stranou žádnou z důležitých oblastí ovlivňujících všední život ženy ve viktoriánské éře. Hned na počátku oprávněně rozděluje ženy podle společenského postavení, protože příslušnost k vyšší, střední či „pracující“ vrstvě jejich existenci velmi výrazně ovlivňovala. Bušková soustřeďuje pozornost především na soukromý život žen, rodinné a majetkové záležitosti, výchovu dětí, způsob obživy, fungování domácnosti, bydlení, trávení volného času atd. a její analýza a interpretace těchto okolností v kontextu možností, jež umožňovalo britské zákonodárství, demografické poměry, hospodářská situace země, sociální poměry, školský systém etc., poskytuje mnoho cenného a zajímavého materiálu.

Analýza viktoriánské éry z pohledu žen by mohla být – snad jako inspirace pro další bádání – rozšířena též o rozbor jejich veřejných (i politických) aktivit. Ačkoli ženy nedisponovaly volebním právem při volbách do parlamentu, do jisté míry tyto kampaně nepřímo ovlivňovaly. Angažovaly se také ve volbách do místních zastupitelstev (některé se dokonce podílely na jejich práci), v charitativní oblasti, v práci pro impérium atd. V poslední čtvrtině 19. století se objevily také první aktivistky bojující za volební právo žen, tzv. sufražetky. Autorka by mohla věnovat větší pozornost též náboženským poměrům Británie viktoriánské éry, protože ty zásadním způsobem život žen ovlivňovaly. Jak jsem již naznačil, nejedná se v žádném případě o výtky k odevzdané práci, ale spíše o naznačení směru, kterým by se bádání Šárky Buškové mohlo dále ubírat, bude-li se chtít téma věnovat i po absolvování magisterského studia.

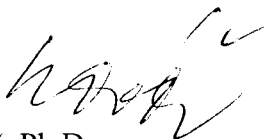
V této souvislosti je třeba říci, že právě analýza veřejné činnosti žen by umožnila ještě hlubší „analýzu postupně se měnící úlohy ženy“ a definici příčin toho, proč především druhá polovina viktoriánské éry znamenala pro postavení britské ženy „jednu z nejpřelomovějších

etap“. Autorka by se tak mohla dostat ke klíčové otázce, zaměstnávající genderové historiky a historičky obecně: „Proč právě 2. polovina 19. století představovala pro postavení ženy tak významný přelom a kde hledat zdroje a příčiny této změny?“

Pokud jde o závěrečné hodnocení diplomové práce, jak jsem již naznačil výše, jedná se o velmi kvalitní zpracování diplomového úkolu. Autorka analyzovala každodenní život žen v dlouhé viktoriánské éře velmi pečlivě, nevynechala žádný z klíčových titulů, jež jsou k tomuto tématu k dispozici (přirozeně, že dalších, „vedlejších“ či „doplňkových“ prací a časopiseckých studií je dnes takové množství, že jejich pouhé prostudování není prakticky možné). K přínosům diplomové práce patří i skutečnost, že autorka výborně zobecňuje a dokáže úsporným jazykem vystihnout nejdůležitější problémy. Velice oceňuji také čtivost a formální úpravu textu, k níž nelze mít nejmenších vážnějších připomínek.

Ze všech výše uvedených důvodů je, myslím, zřejmé, že práci Šárky Buškové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako .....

V Praze, 14. ledna 2008

Doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.

Ústav světových dějin FF UK v Praze